

AMERIŠKA DOMOVINA

LIBRARY OF CONGRESS
IN SPIRIT
FOREIGN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 29

CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, FEBRUARY 11, 1943

LETO L. — VOL. L.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

SMRT MED BEGUNSKIMI DUHOVNIMI. — 8. januarja je umrl v bolnišnici v Lienzu na Vzhodnem Tirolskem Tiring Ivan. Pred nemško okupacijo je bil župnik na čenjah v moravski dekaniji. Od tam je moral bežati pred Nemci. Kasneje se je moral umakniti pred drugimi okupatorji, komunisti. Rojen je bil v šmartnem pri Kranju leta 1901 in bil v mašniški posvečen leta 1923.

V SORICI v Selški dolini je umrl Lovro Pintar, bivši poštar. Bil je znana osebnost po vsej dolini.

NOVEGA SKOFA IMAJO. — In še kakšnega! Ne navadne, ampak starokatoliške cerkve. 21. decembra je bil narejen za škofa teh odpadnikov Slovenec Radovan Jošt. On je odpadel duhovnik. Za škofa ga je naredil škof hrvaške starokatoliške cerkve Marko Kalogjera, ki je bil svojevčasno kanonik pri stolnici v Splitu v Dalmaciji, pa je po prvi svetovni vojski prestopil v to versko ločino, da se je lahko oženil. Ta vera ima v Jugoslaviji zelo malo pristašev in je vedno polovila le nekaj ljudi, ki so odpadli od katoličanstva zato, da so se lahko ločili in drugič poročili. Sedaj ima torej ta cerkev kar dva škofa. Čeprav je "stara" Jugoslavija izgubila, ima "starokatoliška" cerkev le še do 1000 pristašev, kar je za cerkev ni "reakcionarna," ker je sovražna katoličanom.

IZID VOLITEV. — Pisali smo o volitvah v krajevne odbore. Vsa stvar sama po sebi ni važna, ker so bile volitve brez volitev kandidatnih list. Če nimamo kaj izbirati, niso volitve. Vendar bi radi podali številke, ki so "uradne," radi pregleda. Število volivnih upravičencev je bilo 724.205 v celi Sloveniji. Volit ni prišlo 23.742 ljudi. Za režim je dalo glas 643.509 ljudi, to je 91,9%. Za "črno" skrinjico, to je tiha opozicija, ki pa ne sme imeti kandidatov, je padlo 56.972 glasov. To je 8,1%.

SLABI OKRAJI. — Najslabši okraji, to je najbolj protirekliški so po vrsti: Ptuj, Ljutomer, šmarje pri Jelšah, Mozirje, Trebnje.

REAKCIJA IN PAŽNJA NANOJO. — Predsednik ljubljanske vlade Marinko je v svojem članku o volitvah naročil, da se mora posvečati več pažnje reakciji in sovražnikom ravno v krajih, ki se niso obnesli.

ČEMU "ČRNA" SKRINJICA? — V začetku so komunistični listi vedno pisali o skrinjici reakcije, kadar so govorili o tistih, ki niso hoteli glasovati za vladne kandidate. Kasneje pa so ime spremenili in sedaj zmeraj pišejo o "črni" skrinjici. Ljudje pravijo, da zato, ker vsak, kdor si upa vreči kroglico v to skrinjico pride na "črno" listo pri Ozi. Kakor vidimo iz rezultatov je le nekaj ljudi, ki si upajo tudi tajni policiji nasprotovati.

K vsemu temu je treba dodati, da je vsaka volilna komisija (dalje na 3. strani)

Zopet so pograbili enega komunista, da ga izženejo iz Amerike

New York. — Justični oddelek vlade naznanja, da je bil aretiran tukaj John Williamson, bivši tajnik komunistične stranke v Ameriki. Izgnan bo v njegovo rojstno domovino Škotsko.

Williamson je načeloval komunistični stranki v državi Ohio do leta 1940, potem je odšel pa v New York. Še lanske leto je bil v Clevelandu na agitaciji.

Aretiran je bil pod postavo iz leta 1918, ki ne dovoljuje naseljencev bivanja v Zed. državi, ako so sovražni ameriški formi vlade in vodijo propagando, da se vlado zruši s silo.

Ko sta leta 1939 Rusija in Nemčija sklenili prijateljsko pogodbo, je Williamson to zagovarjal, kot "udarec fašističnem vojnem osišču." Njegovi rekordi kažejo, da je bil rojen na škotskem pred 45 leti.

DAJ BRAT, DAJ SESTRA, SPOMNI SE BRATOV IN SESTER DOLARJEM

DANES SE PA NE BO POTREBA ZAVIJATI

Vremenski urad se je končno podal in odnehal z mrzozom. Za danes napoveduje, da bo toplomer zlezal celo na 32 stopinj nad ničlo, torej komaj, da bo zmrazilo. Tako bo ostalo prihodnja dva dni.

Za noč in jutri obljubujejo pa zopet nekaj snega, ki se pa ne bo držal. Včeraj popoldne je kazal toplomer 28 nad ničlo, sinoči 15 in danes zjutraj pa 9.

Nariti so zdaj gotovi za Jeruzalem, ki bo samostojna država

Jeruzalem bo imel nekaj tak status, kot ga ima Vatikan v Italiji

New York. — Odbor šestih držav je sestavil po naročilu Zveze narodov načrt za samostojno mesto ali državo Jeruzalem. To bo nekaka nevtralna država ali otok med židovsko in arabsko državo v Palestini, kakor je, n. pr. Vatikan samostojna država v Italiji.

Načrt so napravili zastopniki Zed. držav, Anglije, Francije, Kitajske, Mehike in Avstralije. Načrt bo predložen koncilu prihodnji teden.

V Jeruzalemski državi bodo vsa božjepotna mesta, med temi tudi Betlehem. Na čelu države bo guverner, ki bo postavljen za 3 leta in ki bo odgovoren samo koncilu Zveze narodov. Ako bi državi pretela nevarnost napada od zunaj, mora guverner o tem obvestiti varnostni koncil in se po njegovih odlokih ravnavati.

Guverner ne sme biti državljani Palestine, niti Jeruzalema, ampak mora biti državljani katere nevtralne države. Guvernerju bo pomagala pri upravi državna zbornica. Kako bo ta izvoljena, načrt še ne pove.

Arabi in Židje, ki hočejo biti državljani v svojih delih Palestine, ne morejo biti obenem državljani Jeruzalema. Država bo imela malo posadko, katere poveljnik bo guverner.

Romariji vsega sveta bodo imeli prost dostop v Jeruzalemsko državo. Tako bodo smeli priti sem tudi Arabi in Židje, ki se bodo morali pa ravnavati po ukrepih mesta.

Angleške čete so posegle v boj v Jeruzalemu

Jeruzalem. — Včeraj so zopet izbruhnili krvavi boji v Jeruzalemu. Angleške oblasti so posle na lice mesta dve pehotni stotnji. Kroglo so žvižgale in se odbijale ob kamene, za katerim so skušali najti vojaški zavetje.

Boj se je vnel, ko so arabski strelci s strel in obzidja starega mesta začeli streljati na Jude. Judje so vrnilo streljanje, ki je trajalo več ur. Moški, ženske in otroci, ki jih je vjel križni ogenj strelcev, so iskali zavetja za obzidjem. Koliko je bilo žrtev tega boja, še ni znano.

Taft pravi, naj vlada nikar ne poskuša držati visokih cen

Washington. — Ohijski senator Taft, vodja republikanske večine v senatu, je ostro prijel vlado, ki se boji, da bi preveč padle cene življenjskim potrebščinam. Vlada naj se bori proti inflaciji, ne pa proti deflaciji, pravi Taft.

Taft je kritiziral zakladniškega tajnika Snyderja, ki da zadržuje denar od bank in pa poljedelskega tajnika Andersona, ki je naglo kupil za vredno 50.000.000 bušjev pšenice, da bi začela cena isti padati, da bi tako obdržal cene pred padcem.

Anderson je odgovoril, da vlada ni imela s tem namenoma preprečiti padca cen pšenice.

V ALASKO STA SE NAPOTILA IZ CLEVELANDA

Dva fanta, stara po 17 let, Heronim Stanich in Louis Blazetič, oba iz Clevelanda, sta se namenila v daljno Alasko, da bosta tam postala farmarja ali pa lovca. Imela sta srečo, da sta od mesta do mesta dobila prijaznega voznika in tako sta jo srečno primahala do mesta Bismarck, North Dakota.

Tam so pa imeli 10 stopinj pod ničlo in vsa premrzla sta poiskala gorko zavetje. Policija pravi, da zdaj čakata na denar od doma, da se bosta vrnila prav rada k staršem. S seboj sta imela v nahrbtnikih radio, dve puški in nekaj obleke.

Cene na denarni in žitni borzi spele padle, cena živini enako

Goveje meso v Chicagu je 5 centov ceneje, crisco, spay, ceneja

New York. — Včeraj je bil splošen padec cen po Ameriki. Skorje vse komoditete so padle v ceni. Cena žitni je padla od \$1 do \$5. Na čikaškem trgu je padla cena prašičem zopet za \$1 včeraj. Največ, kar so plačevali zanje, je bilo \$21.50 za 100 funtov. Cena zadnji teden je bila še \$25.

Poljedelski urad poroča, da je padla cena svežemu in posušenemu mesu za \$3 pri 100 funtih. Posušene šunke so padle za \$4.

V Chicagu je padla cena govejemu mesu za 5 centov funt. To je prvo večje znižanje, odkar je odpravljena kontrola cen. Jagnjetina in svinjina se bo znižala koncem tedna 3 do 4 cente pri funtu, obetajo.

Zive prašiče so kupovali po \$19 do \$22.50 za 100 funtov in to najbolj pitane. Teletina je padla za \$1, pitani voli na \$33.50 za 100 funtov.

Cena žitu, ki je tako zelo padla zadnji teden, si je bila v pondeljek nekaj opomogla, včeraj je pa zopet padla. Enako tudi cena masti. Cena pšenič je bila 10c nižja, koruzi 8c, ovsu 6c.

Cene delnicam so padle včeraj skoro na celi črti. Nihče neče držati delnic, ker misli, da bodo kasneje še bolj padle. Procter and Gamble-Co. naznanja, da je znižala ceno za "Crisco" 2 centa pri funtu pri prodaji na debelo. Lever Bros. je pa znižala ceno za "Spry" tudi 2 centa pri funtu pri prodaji na debelo.

Vlada v Washingtonu pravi, da se še ne more vedeti, če je to začetek stalnega padanja cen na celi črti, ali je to samo trenutni pojav.

KAM JE TUKAJ DOBRO, ZATO SE PRI VSAKI PRILIKI SPOMNI MO NA BRATOV

Iz raznih naselbin

Chicago. — Dne 29. januarja je trk povozil rojaka Franka Vinterja. Nesreča se je zgodila na križišču Roosevelt Road in Independent Boulevard še pred deveto uro zjutraj. Odtam je bil prepeljan v bolnišnico, kjer je kmalu nato izdihnil. Pokojni je bil star 60 let, doma nekje od Ribnice na Dolenjskem. Tu zapušta soprogo in dva odrasla sinova ter enega brata.

Sovjeti zdaj dolžijo zapad, da je kriv druge svetovne vojne

Pravijo, da bodo vse to dokazali iz nemških dokumentov

Moskva. — Sovjeti so včeraj obljubili, da bodo dali v javnost tajne nemške dokumente, iz katerih da je razvidno, da so zapadni zavezniki tlakali pot za 2. svetovno vojno.

Sovjetski informacijski urad trdi, da so Zed. države, Anglija in Francija z njih zvezami z Nemčijo dale v roke Hitlerju moč, da je začel drugo svetovno vojno. To je bilo storjeno z "zlatim dežjem ameriških dolarjev" ter z angleško in francosko diplomacijo.

To je odgovor Moskve na publikacijo tajnih nemških dokumentov, ki dokazujejo dogovore med Hitlerjem in Stalinom pred 2. svetovno vojno. Te dokumente je ukazal objaviti v javnosti ameriški državni oddelek. Iz teh dokumentov je razvidno, da sta se Hitler in Stalin dogovorila, da bosta razdelila Poljsko med seboj. Iz teh dokumentov je tudi razvidno, da se je Sovjetska Rusija strinjala s Hitlerjem v tem, da se požene ameriške in angleške interese iz Evrope, Azije in Afrike.

(Urad angleškega zunanjega ministrstva je na te vesti iz Moskve izjavil, da Rusija lahko obelodani vse, kar ima v rokah, ako bo predložila dokumente kot zgodovinska fakta in ne kot politične papirje.)

Moskva dolži ameriški državni urad, da je objavil samo nekatere dokumente, ki jih je nalašč izbral, ne pa vseh, ki jih ima v rokah, ker da bi ti pokazali krivdo zapadnih zaveznikov. Te dokumente da bo pa Rusija obelodanila.

(Čudno je to, da je prišla Moskva s temi "dokumenti" šele zdaj na dan, ko je ameriški državni oddelek obelodanil tajne dogovore med Stalinom in Hitlerjem. Višinski in Gromikov sta Ameriko posvala z vsakojakimi imeni, a o kakih "tajnih" dokumentih nista nikoli črhnila.)

Predsednikova hči ni zaročena

Washington. — Iz Bele hiše zatrjujejo, da predsednikova hči Margaret ni zaročena. Govorice so se raznesle, da je zaročena z Frankom Handy iz Ypsilanti, Mich.

PA NE, DA BI "PROSVETA" OBRNILA HRBET TITOVINI NA VSEM LEPEM?

Vi ne verjamete? Kdor ne verjame, naj kar pogleda "Prosveto" z dne 6. feb. na drugi strani. Tam nek dopisnik pripoveduje, kaj mu piše sin iz starega kraja. Ta sin toži o previsokih davkih v Titovem paradizu in pravi: "Vem, davki morajo biti plačani, kajti vlada mora od nekod dobiti denar. Nisem proti davkom, toda kar zahtevajo od mojega trdega dela, je pa malo preveč. Pritožiti se ne nimam." Iz dopisa bi sledilo, da je bil ta sin nekakšni partizan. Na to novico o krivičnih davkih dopisnik pravi: "Iz pisma je razvidno, da tam še ni pravice, kot mi tukaj mislimo, da je."

Ali ni tako pisanje skoro upor proti Titovemu božanstvu? Ali ni tak dopisnik, ki verjame, da v Titovini ni pravice, krivoverec med titovci?

In kaj takega v "Prosveti"? Kaj takega, da v "novi" Jugoslaviji ni pravice za malega človeka? Kaj takega, da se krivično prizadeva nima kam pritožiti? In še kaj takega, da so se motili Titovi oboževalci, ko so verjeli, kar jim je pisala "Prosveta" o sreči ljudstva v komunističnem raj! Ali misli "Prosveta" obrniti, ali misli obrniti omedaljenemu maršalu hrbet? Saj se bere tak dopis, kakor da ga je napisal "zločinec in izdajalec" v "Ameriško Domovino." Le kaj poreče k takim izdajalcem titovstva in partizanstva, ki se vtihotapijo celo v "Prosveto," Sansov Kuhel.

V CLEVELANDU JIH JE 10,000 BREZ DELA

Radi velikega mraza in ker se ne ve, kdaj bo gorkeje, je planirana zopet odvzela 600 tovarnam naravni plin. Vsled tega je že od pondeljka do 10.000 delavcev doma, dokler njih tovarne ne dobe zopet plin.

Zdaj je sicer nekoliko gorkeje in toplomer se vzdruže nad ničlo. V pristanišču je 9 palcev debel led. Jezero Erie je zamrznjeno, kako daleč nese oko.

Vremenski urad obljubuje za danes nekaj gorkeje, za jutri pa nekaj snega.

Tito je vzel pod svojo zaščito sosedno Albanijo

Kdor bi se drznil napasti Albanijo, bo imel opraviti z Jugoslavijo

Belgrad. — Jugoslovanski premier Tito je izjavil, da vsak, ki bi napadel sosedno Albanijo, bo imel opravka z Jugoslavijo.

Tako je govoril Tito skupini delavcev, katerim je opisoval Albanijo kot "trd oreh," odkar ima Jugoslavija z njo zvezo ter dolžnost, da jo varje.

Rekel je tudi, da Jugoslavija ne bo napadla Trsta. Vodi telji Jugoslavije nimajo zdaj samo namena, da delo pozidajo, ampak tudi, da utrdijo njeno obrambno moč, da ji ne more škodovati nobena izzivalna zunanja sila.

Tito je tudi izjavil, da so lažnjiva tista poročila, ki trdijo, da se Jugoslavija vtkuje v notranje razmere Grčije.

"Mi pač simpatiziramo z grškim narodom, to povemo vsemu svetu in tega nam ne more nihče zameriti," je govoril Tito. "Mi smatramo, da ima grški narod pravico boriti se za svojo svobodo. Toda mi hočemo mir na svoji strani meje, zato ne bomo dovolili nikomer, da bi ta mir kalil, niti nikomer, da bi prestopil naše meje."

Tito je obdolžil grške monarhistične fašiste, da izzivajo na albansko-bolgarsko-jugoslovanski meji in to so vsi protialbanski in še bolj protijugoslovanski elementi.

V Ohio je umrla žena 102 let stara

Portsmouth, O. — Tukaj je umrla Mrs. Amanda Wiseman. Bila je najstarejša ženska v tem okraju. Dosegla je 102 leti.

Razne drobne novice iz Clevelanda in iz okolice

Prijazen obisk

Včeraj nas je obiskala Mrs. Mary Kosmerl, gl. odbornica KSKJ, doma iz Chisholm, Minnesota. V Cleveland je dospela za par dni na obisk k sorodni družini Anton Novak. Glede "naše zime" tukaj je rekla, da je to prava jesenska meglica v primeri z Minnesoto, kadar tam zares pritisne, ko toplomer kar cvili med 30 in 40 pod ničlo. Pozdravljena v naši metropoli.

Se na mnoga leta

Naš zvesti naročnik Joe Molan je včeraj obhajal 75-letnico rojstva. Za svoja leta je še prav čvrst. Zelimu mu jih še dosti zdravih in zadovoljnih.

Triglav vabi

Pevski zbor "Triglav" vabi na prireditve v soboto večer 14. februarja v Domu zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave. Pri vratih bo oddana lepa nagrada. Začetek bo ob 8 zvečer.

Semena v domovino

Šmrekar Hardmare, 6112 St. Clair Ave., naznanja, da odpodila pakete s semenjem v staro domovino. Zaboje stane s poštnino vred \$3.95 in je semenja dovolj za 5 ton zelenjave.

K molitvi

Članice podružnice 25 SZZ naj pridejo nocoj ob 7, članice Carniola Hive 493 TM pa ob 7:30 v Želetov pogrebni zavod na 152. cesti molit za pokojno sestro Mary Bizjak. — Članstvo dr. sv. Jožeta št. 169 KSKJ naj pride pa nocoj ob 8 v Svetkov pogrebni zavod, da se poslovi od pokojne sestre Katarine Eržen.

NOVI GROBOVI

Frank Slak

Mrtvega so našli v postelji v pondeljek rojaka Franka Slak, stanujoč na 1383 E. 43 St. Bil je vdovec in star okrog 67 let. Doma je bil iz Trebelnega pri Mokronogu in je prišel v Ameriko leta 1913. V starem kraju zapušta dva sina in eno hčer. V Falls Creek, Pa. zapušta pa brata Lojzeta. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda v petek zjutraj ob 9:30 v cerkev sv. Vida in na Kalvarijo.

Mary Bizjak

Kot smo že nakratko poročali je umrla Mary Bizjak. Doma je bila iz Lokve, kjer zapušta brata Jožeta. V Ameriki je bivala 41 let ter je bila članica dr. Carniola Hive št. 493 TM, sv. Janeža Krstnika št. 37 ABZ in podružnice 25 SZZ. Družina je stanovala več let v West Parku, pozneje pa na 67. cesti.

Pogreb bo v četrtek ob 8:15 iz Želetovega pogrebnega zavoda na 152. cesti v cerkev sv. Vida ob 9:30 in na Kalvarijo.

Gvari pred mednarodno policijo v Palestini

Damask, Sirija. — Jamal Husseini, predsednik arabskega odbora za Palestino, je izjavil, da bodo nastopile vse arabske države s svojimi armadami, ako bi Zveza narodov poslala mednarodno policijo v Palestino.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor) Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year;
\$5 for 6 months; \$3 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

1948	FEBRUARY	1948
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 29 Wed., Feb. 11, 1948

Izčrpek pogodbe med Stalinom in Hitlerjem

III.

Zelo nujna, strogo tajna Schulenburgova brzojavka Ribbentropu, dne 30. marca 1940. Vsa naša opazovanja potrjujejo, da je sovjetska vlada odločena vztrajati pri svoji nevtralnosti v sedanji vojni in da se izogiba kolikor mogoče vsega, kar bi jo moglo zaplesti v konflikt z zapadnimi državami. To je moral biti eden glavnih vzrokov, da so Sovjeti prenehali s svojo vojno proti Finski.

Naslovi v časopisu 9. aprila 1940. NEMČIJA JE VDR-LA V DANSKO TER NAPADLA NORVEŠKO IN TAKO PRIČELA Z ZAVOJEVANJEM ZAPADA.

Zelo nujna zaupna Schulenburgova brzojavka z dne 9. aprila 1940: Nato, ko je bil obveščen o nemški invaziji Danske in Norveške, je Molotov izjavil, da sovjetska vlada popolnoma razumeva odredbe, ki so bile vsiljene Nemčiji. Angležki so popolnoma prezirali pravice nevtralnih držav. Z ozirom na to, je Molotov dobesedno rekel: "Mi želimo Nemčiji pri njenih obrambnih odredbah popoln uspeh."

Schulenburgov memorandum z dne 11. aprila 1940: Z nekaj časa opazujemo gotov obrat sovjetske politike, ki ni ugoden za nas (v pogledu viz, nemških državljanz, mornariških baz in oljnih ter žitnih dobav). Zdi se mi, da silno napadanje nevtralecev po naših sovražnikih, zlasti napadanje Sovjetske zveze, ni ostalo brez učinka pri sovjetski vladi, ki se boji, da jo bodo zavezniki prisilili v veliko vojno, za katero ni pripravljena. Ampak razgovor z Molotovom dne 9. aprila je dokazal, da so Sovjeti spet naredili popoln okret. Herr Molotov je bil zelo priazen; voljno je poslušal vse naše protizveze ter obljubil, da se bo temu odpomoglo. Jaz sem bil silno presenečen nad njegovo spremembo. Po moji sodbi je samo eno pojasnilo temu zadržanju: zaradi naših operacij v Skandinaviji se je morala sovjetska vlada silno odahnuti.

Zelo nujna Schulenburgova brzojavka z dne 18. junija 1940. Molotov je izrazil najtoplejšo čestitke sovjetske vlade nad sijajnimi uspehi nemških armad. Nato me je Molotov obvestil o sovjetski akciji in vojaški okupaciji baltičskih dežel. Dejal je, da je čas, da se konča vse intrige, s katerimi hoče Anglija in Francija zasejati seme nezaupanja in nesloge med Nemčijo in Sovjetsko zvezo na Baltiku.

Naslovi v časopisu 22. junija 1940: ZRUŠENJE FRANCIJE JE PUSTILO BRITANIJO SAMO V BOJU PROTI NEMCEM.

Zelo nujna Schulenburgova brzojavka z dne 23. junija 1940: Molotov mi je dal danes sledečo izjavo: Z rešitvijo besarabskega vprašanja se ne sme več odlašati. Sovjetska vlada si prizadeva še vedno na miren način rešiti to vprašanje, toda pripravljena se je poslužiti sile, ako romunska vlada ne pristane v mirno poravnavo. Sovjetska zveza zahteva tudi Bukovino, v kateri je ukrajinsko prebivalstvo.

Zelo nujna tajna Schulenburgova brzojavka z dne 13. julija 1940: Po Stalinovem navodilu mi je dal Molotov memorandum o pogovoru med Stalinom in Sir Stafford Crippsom, angleškim ambasadorjem v Moskvi. Cripps je dejal Stalinu: Britanska vlada je prepričana, da stremlje Nemčija po hegemoniji Evrope ter da hoče zavojevati vse evropske dežele. To pa je nevarno za Sovjetsko zvezo kot tudi za Anglijo. Zato bi se morali obe državi zediniti za skupno politiko samoobrambe proti Nemčiji. Angleška vlada je mnenja, da je dolžnost sovjetske vlade prevzeti vodstvo balkanskih dežel ter gledati, da ostane tam polnomočen status quo. Interesi Sovjetske zveze v turški ožini (Dardanelah) morajo biti zaščiteni.

Stalin je odgovoril na to sledeče: On ne vidi nobene nevarnosti hegemonije v Evropi od strani katere koli dežele, in še manj nevarnost, da bi hotela Nemčija pogoltniti Evropo. Stalin ni mnenja, da nemški vojaški uspehi ogrožajo Sovjetsko zvezo ali njene prijateljske odnose z Nemčijo. Po Stalinovem mnenju nima nobena sila izključne pravice konsolidacije in vodstva balkanskih držav. Sovjetska zveza je nasprotna izključni jurisdikciji Turčije nad Dardanelami.

Zelo nujna, zaupna Schulenburgova brzojavka z dne 1. septembra 1940: Komentirajoč o Hitlerjevi in Mussolinijevi arbitražijski spremembi madžarsko-romunske meje, je Molotov dejal: To je v nasprotju z obstoječimi pogodbami in z zagotovili, ki jih je prejela sovjetska vlada od Nemčije, tikajočih se skupnih interesov obeh držav.

Strogo zaupna Ribbentropova brzojavka Wernerju von Toppelkirchu, nemškemu odpravniku poslov v Moskvi, z dne 25. septembra 1940: Razširjenje antikominternega pakta v vojaško zvezo Nemčije, Italije in Japonske je usmerjeno izključno proti ameriškim "warmongerjem." (V gornjem besedilu opazite značilno podobnost izjav in obdolžitev s sedanji ruskimi izjavami in obdolžitvami o ameriških "warmongerjih." Op. ured. A. D.)

Naslovi v časopisu 28. okt. 1940: ITALIJANSKA INVAZIJA GRČIJE JE ZANESLA VOJNO NA BALKAN. (Konec jutri).

BESEDA IZ NARODA

Moje mnenje o Frank J. Lauschetu

Cleveland, O. — O Frank J. Lauschetovi kandidaturi se ugiblje že od dneva, ko je zapustil guvernerski urad, posebno pa zadnje čase, predno je in potem, ko je prijavil kandidaturo. Mnenja se različno krešejo, eni mu zamerjajo, ker se je za poedince premalo zanimal in drugi radi tega, ker ni naklonil eno ali drugo dobro delo politično usmirjenim lokalnim politikam. Res je, da bi lahko bili naši ljudje boljše reprezentirani pri državnih delih, toda navadnega delanika nikdo hotel, a za boljše plačano "malo dela, veliko plačo" jih je bilo pa polno izmed 1 milijon in 200 tisoč volivcev, ki so za Lauscheta glasovali.

Če smo res dobri Američani in hočemo soditi malo boljše, kakor to delamo o napovedi vremena bomo ugotovili, da je bil Frank J. Lausche kljub pogreškam, ki jih je delal eden najboljših guvernerjev v zadnjem desetletju. To mu priznavajo vsi pošteni Američani in tudi za nas ni sramota, če tej sodbi pridrdimo, pa ga imamo radi ali neradi. Kadar mislimo na dobro vlado, moramo osebno predsojke strogo ločiti od njegovega življenja in ga soditi po njegovih delih, ki so li bila v korist skupnosti in onim, ki so mu poverili vlado za vse enako, ne glede na stanovsko ali politično prepričanje. Z dnevom, ko je bil izvoljen za guvernerja države Ohio je bil guverner nad sedem milijonov državljanov v državi Ohio, neglede na to, da imajo v državi Ohio nad 20,000 raznih del in od tega jih je mogoče skoraj polovica manj plačanih del pod zaščito civilne komisije, kar bi v najboljšem slučaju ostalo prosto razpoložljivih del nekaj nad 10,000, kar bi značilo v primeri glasov katere je dobil, ko je bil za guvernerja izvoljen na vsaj 1,200 glasov po eno delo. In v našem primeru, če štejemo, da nas je Slovencev v državi Ohio okrog 30,000 volivcev, bi nam pripadalo okrog 25 del ali vstevši one, ki so pod zaščito civilne komisije do 50 del. Vem pa, da smo jih imeli veliko več in med temi najmanj ducat, ki so bila plačana nad \$3,000.00 letno. Nočem s tem nikogar zagovarjati niti se nikomur dobrikati; ampak pokazati hočem dejstva, po katerih lahko sodimo, če hočemo biti pošteni sebi in drugim.

Frank J. Lausche se je kaj rado očit, da ni "Party Man." Meni se zdi, da ravno to je velenje, s katero se on sam in tudi mi z njim postavimo. Kandidat, kateri je izvoljen za zaupanjem državljanov, naj služi njihovim potrebam in ne interesom politične klike, ki se največkrat sama postavi na čelo stranke, da državljani diktira kdo sme in kdo ne sme biti ljudski kandidat. Če se kandidat radi posluge ljudstvu in neodvisnosti zameri političnim "bosom," potem ne sme po njih mnenju več kot pravoveren kandidirati in ne več biti ljudski zastopnik ali njih ekskutivni uradnik. Nikar ne išči mo diktatur drugod če to lahko najdemo doma, če le imamo malo pogleda, kako se politika igra. Res je, da se mi Američani radi ponašajo s "Two Party Line," toda med tem pa pozabljamo, kdo nam ta "Two Party Line" usmirja, diktira in izvršuje. Nikdo drugi, kot tisti, ki znajo uslužbenec javnih del ustrahovati in iz njih izsiljujejo, da jih drže nedotakljive na bosovskih pozicijah, iz katerih lahko neomejeno ukazujejo in prav ali napek drugim narekujejo.

Vzemimo primer, ki se je dogodil tukaj v Cuyahoga okraju sedaj pred primarnimi volitvami. Vsi okrajni uradniki, kateri morajo iti letos na volitve in ker so lepo in slepo služili interesom političnim "bosom," so bili soglasno indorsani za ponovno izvolitev, če prav vemo, da nekateri niso vredni nominacije radi slabe ljudske posluge in ostale, ki so mogoče zmožnejši od onih, ki danes posedujejo okrajne urade in so poleg tega tudi dobri demokrati, je vodstvo stranke pustilo pred vrati čakati na milost in nemilost sodbi volivcev, ne da bi za to dobili "fick" pomoči iz strankinega fonda. Če smo res demokrati in se ponašamo, kako široko demokracijo razumemo, čemu ne bi dali vsem enako priliko in pomoč, če smo po principu in vseh pravicah enaki. Tudi Thomas Johnson je bil eden najboljših mestnih administratorjev, toda kljub temu ga je politična mašina pogazila, ne radi tega, ker ni bil dober župan, ampak za to, ker je služil narod in ne politični mašini. Narod pri administraciji potrebuje dobrega gospodarja in ne nališabnega političnega ekspozita, ki služi mali kliki in ne splošnosti. Kdor pozna ustroj političnih mašinacij in način, kako se s kandidati politično trguje bo temeljito poprej premislil, predno bo volil za enega ali drugega kandidata, ki ga ena ali druga politična stranka ob primarnih volitvah priporoča. Glavne volitve so povsem druga zadeva, ker tam vsak državljan voli po svojem okusu ne glede na strankino pri-padnost.

Zakaj torej bi morali biti mi Slovenci brez izjeme za Frank J. Lauschetovo kandidaturo? Prvič, če ima priliko biti kdo od demokratov nominiran bo to gotovo Lausche in nikdo drugi. Drugič, kljub vsem pogreškam, katere mu očitajo, je bil in bo tudi v bodoče boljši guverner, kakor kateri koli njegovih nasprotnikov. Če je ob času guvernerske urada kakšno napako napravil, dajmo mu priliko, da jo popravi tako, kakor bo za državljane in davkoplačevalce koristno, in tretjič je naš človek, v katerem se pretaka naša kri. Njegova izvolitev nam bo le v ponos, če nič drugega in njegov poraz je poraz nas vseh, pa naj si karkoli o njem mislimo.

Rojaki in rojakinje širom države Ohio, stopite živo na delo, ne dovolite, da v ponosu pademo, ker itak smo zadnja leta doživeli velika ponižanja radi razkrojnosti v naših vrstah in narodnih greh je, če rušimo še ono, kar nam je ostalo. Naši pionirji bi se se v grobu obrnili, če bi videli, kaj so njihova dobra dela rodila. Dragi rojaki, glavo pokonci in vsi na delo za Lauschetovo izvolitev. Če po mnenju nekatereh ni on naš, smo pa mi njegovi in ga ne bomo pustili v zasmeh drugim, ker je naša kri.

Joško Penko.

Zanimive slike v Newburghu

Kogar zanima videti res imenitne premikajoče slike iz domovine, naj pride v nedeljo 15. februarja zvečer po pobožnosti v cerkvi, v cerkveno dvorano cerkve sv. Lovrenca na E. 81. St., kjer bo videl zares zanimive slike, katere je prinesel iz Evrope Mr. Theodore Andrica.

V teh slikah se vidi beda in revščina, ki vlada v Evropi, vidijo se posledice te krute vojne in drugo. Pričetek bo pobožno v cerkvi, nekako ob 8 uri zvečer. Ne zamudite te prilike, kajti ne bo vam žal ako boste prišli, prav lahko pa, da vam bo žal, ako ne pridete.

Poleg teh slik boste videli tudi premikajoče slike slovesne proglašitve prve svetnice iz Združenih držav ameriških, ki je bila proglašena za svetnico Mother Gabrieli.

Prve kot druge slike so zelo zanimive in vredne, da si jih ogledate. Vstopnic za to se ne bo prodajalo.

Dr. sv. Ane št. 150 KSKJ ob 35 letnici

Cleveland (Newburgh). O. — Dovolite mi, da nekoliko napišem za 35 letnico obstanka našega društva.

Dne 13. februarja 1913 so članice prvič zborovale pod tem imenom in s številko 150. Mislim, da se je za društvo najbolj zanimala prerano umrla Mrs. Mary Miklavčič. Prav pridno pa ji je pomagala še živeča Theresa Lekan, ki je bila prva in je tudi sedanja predsednica društva. Veliko je pripomogel tudi še živeči Mr. Anton Miklavčič. Vsi, ki so pred 35 let kaj storili za naše društvo, naj jim bo na tem mestu izrečena prisrčna zahvala.

Ne bom naštevale vseh dobrot, ki jih je društvo delilo svojim članicam v 35 letih. Le tisti vedo, kako je društvo vsakemu potrebno, kateri potrebujejo društvene pomoči. Ob pristopu je bilo 14 članic in danes pa nas je 368. Iz tega je razvidno, da so marljive članice in zlasti še uradnice bile vedno na delu. Prav lepa hvala bivši tajnici, sestri Mary Pucel, ki je vodila društvo tako vzorno dolgo vrsto let. Vso hvalo pa smo dolžne sestri predsednici Mrs. Theresi Lekan, ki je bila delavna vseh 35 let. Žal, da je sedaj že dalj časa na bolniški postelji. Vse članice ji želimo skorajšnjega zdravlja. Pri tem pa ne smemo pozabiti naše prve tajnice, sestre Ivane Cvelbar, žal da ima tudi ona

Mother Gabrieli.

Prve kot druge slike so zelo zanimive in vredne, da si jih ogledate. Vstopnic za to se ne bo prodajalo.

Poročevalec.

Davki jim bodo vse požrili

Chicago, Ill. — Podpisani sem prejel iz stare domovine pismo, ki prav lepo kaže, kakšna svoboda vlada pod tistim komunističnim režimom. Pišejo: "... davke smo plačali za 1946 in za 1947 in sedaj smo pa zopet dobili 15. januarja račun za 4,005.00 din in teden pozneje 21. januarja pa za 4,121.00 din. Sedaj je pa vprašanje, kje naj dobimo denar. Poleg tega je še rečeno, da kdor ne bo o pravem času plačal, bodo šli v gozd posekat, ako pa v gozdu ni nič, bodo vzeli pa kravo iz hleva ali kaj drugega, samo da bodo davki plačani..."

To sem zato dal v javnost, ker so ravno nekateri iz Ložke doline tukaj tako aktivni za Titov režim, vsaj tu v Chicagu so nekateri in mislim, da če bi imeli Boga za večjega gospoda kakor Tita, bi gotovo drugače delovali! Zdi se mi, da bi tudi nas tukaj ti zagovorniki komunističnega režima metali v jame, če bi imeli kakšno moč tukaj.

Veni zadnjih številki Ameriške Domovine sem videl članek "Ložka dolina med okupacijo 1941-1945." Tudi ime mojega brata je med žrtvami, ki je storil mučenični smrt pod krvavimi kremplji komunistične druhali. Tudi on je bil pahnen v brezno. Pa se tudi prav nič ne čudim, da se je kaj takega dogajalo, kajti ko sem bil po prvi svetovni vojni nekaj časa v starem kraju, sem videl, koliko je bilo mladih gospodarjev, ki niso hoteli ob nede-ljah k službi božji, češ, da niso tako nesposobni, kot se bili njih roditelji... In ko sem jaz šel sam, so mi pa rekli, da mi je Amerika dala slabo izobrazbo, ko sem še tako nesposoben, da verjamem takim frazam.

Seveda takrat nisem vzel tistih besed resno, a sedaj pa drugače mislim, da je vrag sejal svoje seme v Ložki dolini že dolga leta in sknilo je z vsem uspehom, da so dobili sedaj tam "bandero," pod katerim si lahko predstavljam le strah in grozo. J. M.

Dr. sv. Ane št. 150 KSKJ ob 35 letnici

Cleveland (Newburgh). O. — Dovolite mi, da nekoliko napišem za 35 letnico obstanka našega društva.

Dne 13. februarja 1913 so članice prvič zborovale pod tem imenom in s številko 150. Mislim, da se je za društvo najbolj zanimala prerano umrla Mrs. Mary Miklavčič. Prav pridno pa ji je pomagala še živeča Theresa Lekan, ki je bila prva in je tudi sedanja predsednica društva. Veliko je pripomogel tudi še živeči Mr. Anton Miklavčič. Vsi, ki so pred 35 let kaj storili za naše društvo, naj jim bo na tem mestu izrečena prisrčna zahvala.

Ne bom naštevale vseh dobrot, ki jih je društvo delilo svojim članicam v 35 letih. Le tisti vedo, kako je društvo vsakemu potrebno, kateri potrebujejo društvene pomoči. Ob pristopu je bilo 14 članic in danes pa nas je 368. Iz tega je razvidno, da so marljive članice in zlasti še uradnice bile vedno na delu. Prav lepa hvala bivši tajnici, sestri Mary Pucel, ki je vodila društvo tako vzorno dolgo vrsto let. Vso hvalo pa smo dolžne sestri predsednici Mrs. Theresi Lekan, ki je bila delavna vseh 35 let. Žal, da je sedaj že dalj časa na bolniški postelji. Vse članice ji želimo skorajšnjega zdravlja. Pri tem pa ne smemo pozabiti naše prve tajnice, sestre Ivane Cvelbar, žal da ima tudi ona

ČE VERJAMETE AL PA NE!

"Kakor sem že omenil, sem se odločil, da bom tistim ljubljanskim srajcem pokazal, kaj je pravo petje. To, da bi tulili vsi po eni viži, se mi je zdelo od muh in skoro, da bi si moral zatisniti ušesa. Tako se mi je zdelo grdo tisto večerje. Prav tako se mi je zdelo, kot naše krave, kadar so jo v zboru udarile: gremo damuuu. Ali pa kot bi skupina "tovarišev" iz Čičarije napravila podobnico s svojim i-ha, i-ha.

V tem, ko nas je gospod učitelj meštral in nas nekajkrat nagnal, da smo začeli od kraja, sem imel jaz že pogruntano, kdaj bom poprijel in vzel počez. Vedel sem, da bom moral dobro poprijeti, ker bom sam in bom moral prevzeti ves razred. Da bi vmes čvkal, kot kak vrabčič, ni kazalo pri tolikih štilih. Bi toliko zaleglo, kot če bi pokajševal ob grmenju topovske baterije.

Pustil jim bo, da bodo zapele prvi dve vrstici: "Stoji učilna zidana, pred njo je stara jablana..." Kadar bodo pa za-

svojo mero trpljenja, kajti mož je že več let na bolniški postelji. Vsem bolnim članicam in sploh vsem bolnikom želimo ljubelega zdravlja. Saj zdravje je naše največje bogastvo.

Sedanje odbornice so: Predsednica Theresa Lekan, podpredsednica Theresa Godec, tajnica Josephine Winter, zapisničarka Agnes Žagar, blagajničarka Antonija Debeljak. Nadzornice: Helen Zupančič, Frances Adler in Anna Zibkau-ski.

Tudi smrt je imela svoje delo. Umrlo je 37 članic in en član, vojak Joseph Stinčič. Vsem umrlim naj bo lahka ameriška zemlja in sveti naj jim večna luč.

Ker je v tej draginji nemo-goe pripravljati večjih banketov, so članice sklenile, da praznujemo samo z dušnim banketom, to je, da skupno pristopimo k sv. obhajilu. Zato je določena nedelja 15. februarja. Sv. maša bo v nedeljo ob 7:15 v cerkvi sv. Lovrenca za vse žive in mrtve članice. Zbiramo se ob sedmih v cerkveni dvorani, da o pravem času skupno odkorakamo v cerkev. Vse članice ste prošene, da tako uredite svoje zadeve doma, da pridete vsaj ob 35 letnici v našo družbo. Saj na sejo itak nereda pridete, zato pa pridite vsak k društveni maši. Pri maši pa se v molitvi vse spomnimo naših umrlih članic, spomnimo pa se tudi naših bolnih sester, da bi jim Bog že skoro vrnil ljubo zdravje.

Po maši pa se podamo vse zopet nazaj v cerkveno dvorano, kjer nam bo serviran zajtrk in bo tudi malo programa. Torej članice sedaj vse lahko veste, kako bomo praznovali 35 letnico obstanka našega društva v nedeljo 15. februarja. Popoldne pa pridite na sejo, da se bomo še tam kaj pogovorile. S sestrskim pozdravom, Josephine Winter, tajnica.

—Otok Novo Gvineje so tako krstili evropski mornarji, ki so prvi prišli tja. Najbrž se jim je zdelo ta pokrajina podobna oni v Afriki, dodali so pa še — nova, in od tedaj se imenuje Nova Gvineja. Enako je dobila ime Nova Zelandija, katero so takle imenovali holandski pomorščaki, ker se jim je dežela zdelo podobna neki pokrajini v stari domovini.

Gospod učitelj je le počasi dobival sapo. Nekajkrat si je še segel v lase in včasih napravil tako, kot bi si jih hotel vse populiti. Pa ne da bi imel gnob, sem se ustrašil, ki se tako praska po tikvi. S petrolejem naj si jih namaže, pa bodo naglo izginile, bi mu svetloval, če bi si bila bolj poznana. Tudi s tisto kračo, ali kakor sem zvedel, da se ji pravi: gosli, je imel hudo debato. Parkrat je zamahnil z njo, da je kar zažvižgalo in z njo nameril proti nam, ki smo stali tam in čakali, kako se bo to izšlo.

No, končno je začel gospod učitelj dihati. Morda ga je napen-jalo, sem sodil, ki sem se na take stvari zastopil še od doma. Če se je krava nazrla frišne detelje, je prav tako težko dihala, dokler se ji ni pregnalo. In potem je gospod učitelj počasi in s poudarkom vprašal... Kaj je vprašal, bom pa jutri povedal, če ste za to.

vpili: Na jablani je otel panj takrat bom pa jaz poprijel. To bo šlo nekako tako kot pri pesmi: Stoji, stoji Ljubljana, Ljubljana dolga vas... Tisti, ki poje naprej zapoje to in potem pa poprimejo počez in basisti: Staji, staji...

Kakor sem napravil načrt, tako sem ga tudi izpeljal, ker jaz sem bil že od mladega človeka neomajanih sklepov. Trmast, kot laška mula: včasih v hasen, včasih pa v napek, da se je lepo poglivalo.

"Torej človek hudih principov," naglo vtakne vmes Zalogar svojo pripombo, ki se že dolgo ni oglašil in ga je začelo že bosti ob strani radi predolgega molka.

"Hrast se omaje in hrib, Jakatova volja ne gane," je intoniral Jakšičev France, pol iz priučene, pol iz svojega.

"Kaj boste," sem jim jezil nazaj, "ki nimate pravega razuma v tej stvari."

"Torej ko so fantički v razredu pod vnetim mahanjem gospoda učitelja na levo in desno srečno izpli prvi dve vrstici in šli po sapo, da bodo iztulili tretjo, sem tudi jaz odprl usta, zamislil (saj veste, da tudi petelin zapre oči, kadar jo prav na visoko udari) in zapel počez, da se je še meni čudno zdelo, kje da sem vzel tak glas. Saj je bilo slišati samo mene, vam rečem. O, ja, to je bilo pa že petje, da se reče: Stoji učilna zidana, pred njo je stara jablana..."

Sem namreč čutil, da je zares slišati samo moj glas. Odpremo oči, da najdemo vrok in vidim gospoda učitelja, kako je skakal tam na odru in mahal z rokama okrog sebe, kot bi se otepal brenclev, pa ki jih vendar ni bilo v šoli. To je bilo namreč njegov ukaz, naj nehajo. Tudi jaz sem zaprl usta, ker sem prav dobro vedel, da je treba v šoli ubogati. Kaj neki mu je, sem si mislil, da nam ne dovoli peti do konca, pa ki smo res tako vzeli, odkar sem jaz poprijel počez.

Gospod učitelj se je nazadnje umiril, popravil si je dolge lase, ki jih je nagrabil po ramah in po yratu, si obrisal potno čelo in nekaj časa gledal v nas, kot bi si hotel vsakega posebej za vedno vtisniti v spomin. Nekaj bo, kar bo, sem si mislil in tisti, ki so slabo peli, jih bodo slišali zdajle. Prav jim je, zakaj pa ne drže ust za prtihi, če ne znajo, gluste ljubljanske. Naj bi prišli za nekaj dni k nam v gmajno, pa bi jih hitro izmuštrali.

Gospod učitelj je le počasi dobival sapo. Nekajkrat si je še segel v lase in včasih napravil tako, kot bi si jih hotel vse populiti. Pa ne da bi imel gnob, sem se ustrašil, ki se tako praska po tikvi. S petrolejem naj si jih namaže, pa bodo naglo izginile, bi mu svetloval, če bi si bila bolj poznana. Tudi s tisto kračo, ali kakor sem zvedel, da se ji pravi: gosli, je imel hudo debato. Parkrat je zamahnil z njo, da je kar zažvižgalo in z njo nameril proti nam, ki smo stali tam in čakali, kako se bo to izšlo.

No, končno je začel gospod učitelj dihati. Morda ga je napen-jalo, sem sodil, ki sem se na take stvari zastopil še od doma. Če se je krava nazrla frišne detelje, je prav tako težko dihala, dokler se ji ni pregnalo. In potem je gospod učitelj počasi in s poudarkom vprašal... Kaj je vprašal, bom pa jutri povedal, če ste za to.

No, končno je začel gospod učitelj dihati. Morda ga je napen-jalo, sem sodil, ki sem se na take stvari zastopil še od doma. Če se je krava nazrla frišne detelje, je prav tako težko dihala, dokler se ji ni pregnalo. In potem je gospod učitelj počasi in s poudarkom vprašal... Kaj je vprašal, bom pa jutri povedal, če ste za to.

Beg iz žrela smrti

V. Z.

Poveljnik je stopil z nekaj vojaki iz gostilne in dal pove-
lje za potovanje.

Peš, v malih skupinah po 6
in 6 so se začeli utrjavati iz vr-
ta in odhajati po cesti v temo.
"Zakaj to?" so se spogleda-
vali domobranci.

8. Štirin se posreči ubežati

Med gnečo dva tisoč domo-
brancev so tudi štirje prijate-
lji: Janez, Vinko, France in
Tone. Mladi so, od 20 do 30
let, polni ognja, nekonzistentni.
Za seboj imajo že velike nevar-
nosti in uspele boje. Toda tu
jih nihče ne pozna, kajti med
partizani je še vedno več Srbov
in Hrvatov kakor pa Slovencev.
Tako lahko govorijo, kar hoče-
jo, partizani pa jim vse verja-
mejo. V svoji prevejanosti za-
taje, da so bili vojaki in trdi-
jo, da so bežali zato, ker so pač
drugi rekli, da bodo partizani
pobili vse, kar bo sposobno za
vojaštvo, a niso hoteli iti k par-
tizanom.

"Če nas pripeljejo v Celje a-
li v Ljubljano in se odkrije, kdo
in kaj smo, pač lahko računam-
o, kaj nas čaka," pravi Janez,
mlad, zdrav, rdečelichen fant
srednje postave z vselim na-
smehom na ustih, željan živ-
ljenja in še nič pripravljen,
slepo se udati v usodo in pogin-
iti.

"Tudi jaz govorim tako. No-
čoj se nudi priložnost. Ubežati
moramo ali pa poginiti! Bolje
je častno pasti na begu, kakor
pa čakati, da te oni počasi mr-
cvarijo. Pa vidva, France in
Tone, ali sta za to?" vpraša
Vinko, ki je veljal kljub svojim
20 letom za najboljši držnaga.

"Seveda, seveda! Kako ne!
Samo ne preveč na glas, da ne
slišijo, in preveč ne stikajmo
glav, da nas ne opazijo," prita-
je France tudi za Toneta.

"Torej, drži. Zagotovo?"
vpraša Janez. "Gotovo!" od-
govore vsi trije in si v temi sti-
snejo roke.

"Kadar bo najbolje kazalo,
bom že dal znamenje. Samo
to glejmo, da bomo skupaj, da
nas ne razdvoje."

Partizani, oboroženi s stroj-
nicami in brzostrelkami v gru-
dah gredo ob strani po cesti.
Spreved je razvrščen po 6 in 6.
Vrsta je dolga. Po beli progi
ceste se vleče kakor črne jago-
de rožnega venca.

"To je naša procesija na Te-
lovo. Zalostna. A Bog jo vidi
in pomagal nam bo!" šepeta
Janez. "Samo pogum! Pogum
ne smemo izgubiti!"

Cesta se vije na dnu ozke so-
teske. Na obeh straneh se spe-
dajo temne, umazane stene go-
ra. Kraj je divji, zaradi divjo-
sti in neprijaznosti imenovan
"Huda luknja."

Partizani gredo v dolgi vrsti
na štiri — pet korakov razda-
lje. V naročju drže naperjene
brzostrelke in lahke strojnice.
Mrki in tihi so, kakor bi se ne-
česa bali. Ali je divja nepri-
jaznost te soteske vplivala na
nje?

Zalostni spreved tla pa že dve
uri. Domobranci so omagani.

Neprespani so in lačni.
"Čas je, da bi skočili!" pri-
pomni Vinko.

"Se ne. Mora biti kakka ko-
ča, da najdeš kritje. Sicer te
lahko tudi v temi poišče z brzo-
strelko," pojasni Janez.

"Dobro. Na to pa res nisem
mislil."

In pot nadaljujejo.

"Pri prvi koči jo pobrišemo.
Ko bom planil jaz, vsi trije na
ves plav za menoj!" daje na-
vodila Janez.

Vsi trije se strinjajo s tem.
Na desno se pokaže v rebri
bela lice kočice. Nad cesto čepi
kakor žena v srajčniku, tako je
bela.

"Zdajle!" šepne na glas Ja-
nez in plane v reber. Za njim
jo ubero še Vinko, France in
Tone.

Teko na vso moč, dokler ne
pridejo v zaklon za hišo. Tu
postanejo in prisluhnejo. Sliši-
jo spodaj vpitje partizanov, to-
da strela ne slišijo. Tudi ni
čuti, da bi kdo tekel za njimi.
In jo ubero v hosto nad kočico v
grmovje po poti, ki je urezana
po nekakšni drči.

Janez ne more več. Več kot
uro so tekli. Znova postanejo
in prisluhnejo. Nikogar ni ču-
ti. Samo spodaj v soteski šu-
mi potok in neke daleč cvili
presunljivo kakor mučvena ži-
val mlinsko kolo.

"Kam? Ali hodimo prav?"
vprašuje France.

"Kdo ve. Mi smo tu neznan-
ci. Srečo imamo, da smo ušli.
Zdaj pa pazimo, da nas ne ulo-
ve partizani. Kajti poslednje
bi bilo huje od prvega," pojas-
njuje Janez.

"Pojdimo še nekoliko časa,
da bomo čim dlje od ceste, pot-
lej pa si odpotimo. Pozno je
že, ura je že čez polnoč," gleda
na nebo Vinko.

In gredo. Še eno uro hoda.
Nato zavijejo s pota na stran
in poležejo za gostim leščev-
jem.

Pomladno nočno nebo je raz-
peto nad njimi, kakor z dragu-
lji posut plašč.

Široki val tihote je pljusnil
iz vesoljstva in pogreznil vase
prostor nad Hudo luknjo.

Zalostni spreved spodaj po
cesti pa je še dalje in nasled-
njega dne ob 4 jutraj v zlatih
dianah prvega junjskega jutra
prispele v Celje.

9. Čez dve dni

Dopolnansko sonce jih je
prebudilo. Bilo je še precej vi-
soko in rose ni bilo več na les-
kovem listju, le v sencah na ši-
rokih perutih praprti se je še
lesketala.

"No, kako ste spali, fantje?"
je dobre volje vprašal Janez.

"Kar imenitno!" so odgovo-
rili vsi obenem. "Če bi zdajle
imeli še temu primeren zajtrk,
bi bilo še bolje, tako pa mora-
mo za enkrat biti tihi s tem
zadovoljni. Srečo imamo, da
smo ušli, in upanje je, da bomo
živeli in se z božjo pomočjo og-
nili vsem nevarnostim, ki nas
še čakajo na naši ubežni poti."

"Kraja in ljudi ne poznamo,
zato bomo morali biti zelo pre-
vidni. Bolje je, lačen uiti, ka-
kor sit pasti tem rabljem zno-
va v roke. Pot je dolga. Kje so
moje Struge!" je vzkliknil Ja-
nez.

"In kje je moj Sv. Gregor!
Še dlje kot pa tvoje Struge,
Janez," je pristavil Vinko.

"Pa bi bilo le dobro, ozreti
se za kakšnim kosčkom kruha,"
je svetoval France. "Moj zelo-
dec se je skoraj že čisto zlepil.
Tak je, da bi tudi kačo preba-
vil."

Tone je stal za grmovjem in
se razgledoval spodaj po dolini.
Tam daleč na ravni se je vi-
delo Velenje in Savinjska doli-
na. Tako lep pogled je bil v
čistem dopoldanskem blešku 1.
junija, da je strmel dolgo časa
in se ni mogel naučiti te čiste
in sladke lepote. Po grmovju
so skakljali liščki in taščice.
(Dolje prihodnjije.)

S. P. D. SV. MOHORJA

Ustanovljena 31. decem-
bra 1921Inkorporirana 12. okto-
bra 1923
Re-inkorporirana 8. ap-
rila 1940

CHICAGO, ILL.

Odbor za leto 1948:

Predsednik: John Mlakar, 1925 W. 22nd Place
Podpredsednik: Frank Paklavac, 2336 So. 61st St., Cicero, Ill.
Tajnik: Jas. J. Kobal, 2113 W. 23rd Street
Blagajnik: Jos. Oblak, Jr., 1840 W. 22nd Place
Zapiskarica: Anna Zokal, 2050 W. Candler Street
Duhovni vodja: Rev. Leonard Bogolin, O. F. M., 1863 W. 22nd Place
Nadzorniki: John Demas, 2730 Arthington Ave. — Karolina Fishman,
2336 So. Wolcott Ave. — Frank Dolenc, 2946 W. 23rd St.
Porotni odbor: Math Hajdjak, 2017 W. 21st Place — Leo Mladic,
1919 W. 22nd Place — Pauline Ostok, 2022 W. Cermak Rd. —
Anna Zorka, 1654 W. 21st Place
Družbena zdravnik: Dr. Jos. E. Ursch, 1901 W. Cermak Road in
Dr. F. T. Grill, 1856 W. Cermak Road
Vratar: Frank Roblek, 1833 W. 22nd Place
Uradno Glasilo: "Ameriška Domovina"

Seje so vršijo vsako drugo soboto v mesecu ob 8. uri zvečer v cer-
kveni dvorani Sv. Stefana na 22nd Place in Wolcott Ave.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 6. do 45. leta
starosti. Pristop v Družbo je prost. Za natančno pojasnilo glede Družbe
in njenega delovanja se obrnite na Družbenega tajnika ali predsednika.

To je izvanredna ugodnost za vsakega katoliškega Solvenca v Chi-
cago. Rojaki, pristopajte v to domačo Družbo!

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Dolje preko Trsta)

(Nadaljevanje s 1. strani)

lahko številke podala po svoje,
ker ni prav nobene kontrole od
strani opozicije. Le čemu vara-
jo s to volilno igro komunisti
sami sebe? Tudi Mussolini se je
varal in žalostno končal.

"HOČEMO KRUHA, NE VO-
LITEV." — Ljudsko pravo raz-
položenje so najbolj zadeli napi-
si, ki so se v raznih krajih poja-
vili čez noč na zidovih ravno
pred volitvami. Napis v Ljub-
ljani, na Vrhniki, na Grosupljem
so se glasili: "Hočemo kruha, ne
volitev."

POROCILA O IZVRŠENEM
PLANU. — Večkrat smo že go-
vorili, da je Titovina začela po
ruskem zgledu s tako imenovano
petletko. Za pet let naprej so na-
redili načrt, kaj da bodo vse
zgradili, če ostanejo na oblasti.
Vsak državljani mora sodelovati
s to petletko, drugače je "reakci-
onaren." Zlasti morajo vsa dr-
žavna in poddržavna podjetja
poročati, kako so izvršila plan za
prvo leto te petletke. Vsaki dan
berete radi tega v komunističnih
listih, kako poročajo podjetja do
katerega dne so izvršila nalože-
no nalogo. Ali so ta poročila res-
nična ali so samo za propagando
ne more nihče kontrolirati, ker
nimate kje priobčiti svojih dvo-
mov. Znano je z Ruskega, kako
so razni ravnatelji poročali o si-
jajnih uspehih, ki jih nikjer ni
bilo.

STEVILO "UDARNIKOV."

— Da bi nagnali delavstvo na
pridnejše delo, posebno odliku-
jejo delavce "udarnike," to je ta-
ke, ki so posebno veliko naredili.
Ob koncu oktobra je bilo v Slo-
veniji 2.395 takih udarnikov,
1924 moških in 471 žensk. V tr-
boveljskem okraju samem jih je
511. Največ udarnikov je med
bolje kvalificiranim delavstvom.

"LJUDSKA MLADINA." —
Ime pove, kaj je ta organizacija.
Ta organizacija hoče mladino
vzgojiti za komunizem. Tega ne
taji. Tako beremo, da so na cen-
tralnem svetu v Belgradu naro-
čili, da morajo povsod na sestani-
kih te mladine proučevati mark-
sizem in leninizem. Učiti se mo-
rajo torej komunizma. Razum-
ljivo je, da duhovniki svare
pred te brezbožno organizacijo.
Zato pa se ta "mladina" tudi bo-
ri kot beremo v "Slov. por." 7.
dec. "proti reakcionarnim du-
hovnikom, ki izkoriščajo verska
čustva mladine." Ta ljudska
mladina je torej jugoslovanski
"komsomol" ali komunistična
mladina.

"SLAVNA" KARAKTERI-
STIKA" odpravljena. 6. decem-
bra so prinesli jugoslovanski
listi, da je odpravljena nadzor-
na komisija pri Osvobodilni
fronti. Ta je izdajala tako ime-
novane karakteristike, to je spri-
čevala, ali kdo pripada k režim-
ski stranki ali ne. To spričeva-
lo je bilo treba priložiti vsaki
prošnji za službo. Sedaj je ta

karakteristika odpravljena in je
ni treba več prilagati prošnjam.
Oblasti bodo dobile podatke po
drugih poteh.

KAR SE VIDI. — Na maso-
vnem mitingu je razlagal komu-
nist kmetom, da ni Boga. Govo-
ril jim je takole: Glejte, to je
drevo, to je miza, to je kozarec.
Vse to vidimo, vse to lahko oti-
pamo. Tako se prepričamo, da
je res, da biva. A kje je Bog?
Ne vidimo ga, ne moremo ga oti-
pati, ker ga ni." Pa vstane kmet
in pravi: "Dobro govoriš tova-
riš. Tudi tebe gledamo in vidimo
in te lahko otipamo. Vidimo, da
imaš tudi glavo, toda ne vidimo,
ali je v njej kaj pameti ali ne."

DELO DOBIJO

SHEET METAL LAYOUT MAN

da bi napravil templet layout
in izdeloval preskusne in speciel-
ne dele. 2. šif

The Oliver Corp.

19800 Euclid Ave.

(29)

MALI OGLASI

Stanovanje iščejo

Veteran in žena se morata se-
liti, pričakujeta kmalu prvega
otroka. Prosim, da pokličite
EX 0389 ali EX 9629. (29)

Našim naročnikom v Chicagu

naznanjamo, da sprejema naročnino za naš list, kakor tudi
za oglase: TISKOVNA DR. "EDINOST" v Chicagi, na na-
slovu 1849 W. Cermak Road.

Tam vam pomagajo tudi sestaviti na željo razne ogla-
se, zahvale in naznanila, itd. ter iste nam pošljejo za objavo.

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRADJA IN ZA
BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE
FRANK CVELBAR, lastnik

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENIAN READER"

kateremu je znižana cena

in stane samo: \$2.00

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali
ponoči. Delo garantiramo in hitra postrežba. Obrnite
se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

HE 2730. 1148 E. 61st St.

STEVE F. PIRNAT

6516 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio—HE 3500

POSILJA DENARNA NAROČILA v Evropske države, vse pošiljave so
jamčene.

PRODAJA ZABOJE za obleko in jestvine, sprejema pakete ter vse po-
trebno uredi za odpotništv v tujino.

VRŠI URADE NOTARSKO POSLE: za točno in vljudno postrežbo se
senjani rojaki lahko zaupno obrnejo na naš urad.

STEVE F. PIRNAT

MALI OGLASI

Stanovanje iščejo

Miren zakonski par išče 3 do
4 sobe. Imeti jih mora do 1.
marca 1948. Kdor ima kaj pri-
merne, naj pokliče HE 8178.
(31)

Pohištvo naprodaj

Naprodaj je davenport in
stol, Marron frieze T-Cushion
vzorca. Pokličite UTah 1.3682.
(31)

Semena za vaše sorod- nike v stari domovini

ASTA uradna izbira, pripravljena
kot je priporočena po poljedelarski
oddelku Zed. drtav, madozna na pro-
duciranje 5 ton zelenjave, eno-letna
zaloga za povprečno družino.

V ZABOJU ZA POŠILJKO,
S POSTNINO VRED \$3.95

Pošiljamo v sledeče kraje: Albanijo,
Avstrijo, Belgijo, Čehoslovakijo, Dan-
sko, Finsko, Francijo, Nemčijo, Brit-
ske otoke, Grčijo, Ogrsko, Italijo,
Luksemburg, Nizozemsko, Norveško,
Poljsko, Portugalsko, Romunijo, Šved-
sko, Švico, Turčijo in JUGOSLAVIJO.

Naročila sprejemamo sedaj za
takojšnje odposiljate.

Smrekar Hardware

Trgovina s lesarino in plumb-
erskimi potrebčinami ter barva.

6112-14 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 5479

Cleveland 3, Ohio

1947 INCOME TAX

25 let izkušnja in dobra po-
strežba stotinam zadovoljnih
klijentov je najboljši dokaz,
da so ljudje zadovoljni z našo
postrežbo. Leto za letom slu-
žimo istim trgovcem, hišnim
posetnikom, delavcem v njih
polno zadovoljnost.

In potem naših klijentov do-
bivamo vsako leto nove klijen-
te. Vse naše delo je strogo
zaupno.

V vašo lastno korist bo, da
vam Mr. Mihajlovich izpolni
davčno polo za leto 1947.

Uradne ure od 9 jutraj do
7 zvečer.

MIHALJEVICH BROS. COMPANY

6424 ST. CLAIR AVE.

HE 6152

SEDMAK Moving & Storage

ALSO
LIGHT EXPRESSING

1024 E. 174 St.

KE 6580

Bolezni na mehuru in žlezah

Ako imate težave s vodo in vas po-
časi odvedem kanalu, ali če morate
režirati na vodo ali čutite bolečine v
trbuhu, je to nevarno znamenje. Po-
tužite na zdravnika, ki ima 15
let uspešne izkušnje v bolnišnici v
tej posebnosti.

DR. PAUL W. WELSH

HYDROPATHIC CLINIC

623 Citizens Bldg., 830 Euclid Ave.

Telefon MAIN 6016

Uradne ure: 10 do 4 razen ob sredah
in po dogovoru

Zelo lepa prilika

Naprodaj je hiša na Tiverton
Road, poleg Nottingham Rd.,
med St. Clair Ave. in Euclid
Ave. v Clevelandu, za 1 druž-
no, 3 sobe spodaj, tri spalnice
in kopalnica zgoraj, klet pod vso
hišo, hiša insulirana ter v naj-
boljšem stanju, gretje na plin
(blower type) poletna in zimska
okna in vrata, awningi, garaža
z podstrešjem za 2 avta, garaža
in dovoz cementirana, plinska
gorkota v garaži, cena \$15,000.
Takojšnja vselitev. Na ogled
vsak čas po dogovoru. Lastnica
prodaja vsled smrti v družini.
Zgledite se osebno pri Leopold
Kushlan, 6411 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio.
(Mo. Wed. Fri-X)

Kadar potrebujete zavarovalnino

proti ognju, viharju, za avtomobile,
šipe itd. se lahko in zanesljivo
obrnete na

L. Petrich — IV 1874
19001 KILDEER AVE.

V. BLAG SPOMIN
DESETE OBLETNICE SMRTI
NAŠE LJUBLJENE SOPHOGE
IN SKRBNJE MATERE

Johanne Strumbel

ki nas je za vedno zapustila
11. februarja 1938

Zalujoci ostali:

SOPROG in OTROCI

Cleveland, O., 11. feb. 1948.

DO YOU GET VITAMINS?

Of course you do. Everybody does.
Couldn't live if they didn't. The
question is, do you get ENOUGH
Vitamin? A great many people
do not, and as a result, feel be-
low par.

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

A single One-A-Day (brand) Multi-
ple Vitamin Capsule every day,
furnishes the basic daily quan-
tities of the five vitamins whose
requirements in human nutrition are
known.

Get One-A-Day (brand) Multiple
Vitamin Capsules at your drug
store.

MADE LABORATORIES, INC.

KAREL MAUSER

Rotija

Povest

Na Prtovču je šlo življenje po starem, samo Skovinceva Marjeta se je zelo zresnila. Rotijini greh jo je bolel. Vse je bila že tako premislila: Jernej bo Rotijo vzel, Skovince bo prodal kajžo, ga bo že pregovorila, in Jernej bo našel dom, ki ga tako potrebuje. Na zdaj so se vsi njen iracionalni spreverili in kar jo je prej tako veselilo, tega se zdaj najbolj boji.

Jernej je v Rotijo zagledan do vrha las. Nobene druge ne vidi. Rotija, če bi hotela, ga kljub otroku, ki ga čaka, zlahka dobi zase. Samo migniti ji je treba in Jernej se pomisli ne bo, da je otrok Tinetov. Neumen je dovolj. Mlada leta je zamudil. Zdaj na stare dni pa nima nobene prave pameti. Še k mari bi mu ne bila Tinetova škodoželjnost. Jernej bi vso sramoto sam polizal. Pozna ga. Dober je, da ne zna prav nič pomisliti.

Marjeta je bila v hudi zadregi. Rotijo ni sovražila. Smilila se ji je, vendar je z neko jezo mislila nanjo. Gre in ti podere vse načrte. Najbolj revež bo Jernej. Rotije ne bo pozabil in ni dvakrat reči, da bo šel sam za njo. In če Rotija ne bo držala besede, ne bo Jerneja nihče zadržal. Po svoji bo naredil in Rotijo vzel in če se mu bo ves Prtovč smejal.

Skovince je kar zrazil, ko mu je Marjeta med štirimi očmi povedala, kako je z Rotijo in ga prosila, naj je ne goni iz kajže. Dekle ni samo vsega krivo. Največ je kriv Tine, ki je silil za njo.

"Rotija mu je pa vse verjela", je skoraj renčal Skovince. "Saj so ji ljudje dosti povedali, kakšen je Tine in da mu je samo za pijačo."

Marjeta jo je zagovarjala kar je le mogla. Hudo bi ji bilo, ko bi morala Rotija na zimo ven. Sama bi najraje videla, da bi šla kam daleč, da bi ne bila Jerneju vedno pred očmi, toda s kom naj se pa reva živi. Takšne ne bo nihče vzel.

Skovince je odnehal. Nazadnje je samo še mrmral v brado in mahal z roko. Močno ga je zadelo. In toliko je dal na Rotijo.

"Prekleti Tine", je še skinil skoz zobe in odšel iz hiše. Pri

večerji je bil slabe volje. Marjeti je pa le nekaj odleglo. Izpolnila je Rotijino željo, ki je niti povedati ni upala sama.

"Saj končno je res reva", se ji je v postelji zasmilila. Kar nekam lahko je zaspala, čeprav ji Jernej ni šel iz glave. Zanj se je zaresno bala. Kakšno tako bo urezal, da mu bo celo življenje žal.

Tine se je nekaj časa skušal držati v vasi. Delo v Struževem mu ni dišalo. Vendarle je nazadnje spoznal, da bo zima brž tu in da se od zraka ne more živeti. Nekega jutra je bila njegova bajta spet zaprta in umazana okna so stremela na cesto kakor skaljene oči.

Prtovč je bil v jeseni. Sadja je bilo na pretek. Posebno hruške so lepo obrudile. Zadnji pridelki so zginjali s polja, veter je postajal iz dneva v dan hladnejši.

Prtovč je dišal po moštu. Skoraj pri vsaki hiši so ga nekaj naprešali. Kdor ni imel preše sam, je pripeljal sadje k Skovincu. Sladak vonj se je penil čez vas, otroci so tiščali k ustom polne kozarce. Zrelost na Prtovču je vsako leto najlepša.

Rotiji na Martinčku je bilo čimdalje huje. Nič več ni mogla skrivati, kako je z njo. Čakala je samo, kdaj jo gozdar pokliče k sebi. Dekleta so že vse vedela, vendar se je Rotiji zdelo, da so do nje še prijaznejša, kakor so bila. Marički je bila hvaležna.

Vsak večer, ko je Rotija legla, je mislila: jutri me bo gozpod Lovrenc poklical in potem—bogve, kako bo z menoj?

ROTIJA OSTANE NA MARTINČKU

Jerneja je dolgo lomilo, nazadnje se je pa odločil. Grem, pa naj reko ljudje, kar hočejo.

In se je napravil. S sabo je vzel nekaj turške moke in zaseke. Toliko, da bo imel izgovor, da ne bo kar prazen padel pred bajto. Natančno je premislil besede, kako jih bo postavljati in odšel proti Mošenjski planini. Staje so bile prazne, koč zaprti, nikjer nobenega življenja. Jernej je bil zaradi tišine kar truden. Še ptičev ni bilo, da bi ga s pesmijo spremljali po poti.

Od Mošenjske planine do

Martinčka je hodil prav počasi. Kar ni se mu dalo hitro stopiti. Premišljene besede so se mu zdele neumne in začel je že razmišljati, če bi ne bilo bolje, da bi se obrnil. Nekaj časa je stal, potlej pe je le krenil naprej. Kar bo, bo. Rotija se bo sicer začudila, pa ji poreče, da ji je Marjeta poslala nekaj moke in zaseke. Tako se bo pogovor najlažje razplel.

Prva ga je na Martinčku zagledala Čotova Marička. Brž je letela povedat Rotiji, ki bi se bila skoraj sesedla. Kar zalila jo je rdečica in tudi besede ni spravila iz sebe.

"Naproti mu pojdi. V bajto mu bo nerodno priti", jo je opomnila Marička.

Rotija se je koj naprvala. Jernej je stal malo pred bajto in se menil z gozdarjem, ki je prišel po rebri. Rotija ni vedela, ali bi šla naprej ali bi se umaknila v bajto. Toda gozpod Lovrenc jo je že klical. Zagnala se je naprej in se zaspela ustavila pred njima.

"Moko si dobila in zaseko", se je nasmehnil gozdar in pomel Rotijo. Potlej se je nenadoma zresnil, segel Jerneju v roko, še enkrat pogledal v Rotijo in odšel proti koči.

"Marjeta je poslala", se je zlagal Jernej. "Ni te ni blizu, sem pa sam prišel. Saj menda nisi huda?"

Rotija je vsa rdeča gledala vanj. Videla je, da se mu trese

roka. Počasi je jemal iz torbe moko in zaseko ter oboje izročil Rotiji, ki je stala kakor vkopana.

"Ne smel bi priti", je nenedoma zajecjela in gledala v tla.

"Zakaj ne? Saj ti nihče ne bo nič hudega rekel." Jerneju se je kar zdelo, da ga bo tako sprejela.

"Saj veš, zakaj", je komaj iz-

davila.

Zdaj je prišel še Jernej v zadrego. Besede so ga spominile na dogodek v Dražgošah. Pijani Tine mu je stopil pred oči. Pa tudi sam je videl, da se je Rotiji začelo poznati.

"Prišel sem, da se malo pogovorita. Saj ti mora biti dolčas." Vedel je, da bi moral drugače začeti, da si je na Kališniku besede lepše izbral, toda bil je tako zmeden, da niti ene stare misli ni mogel zagrabiti. Kar tjavdan je menceal, kar mu je prišlo na jezik.

"Dolčas mi ni, rajraje bi

videla, ko bi bila popolnoma sama", se je Rotija skušala izongaviti iz nerodnega srečanja. Toda kazno je bilo, da Jernej ne bo odnehal in se ne bo tako brž poslovil.

"Veš, jaz te ne sodim hudo. Nisi ti kriva, da se je tako zgodilo. Tinetu pa ne bom nikoli odpustil. Premalo sem ga takrat prerahljaj."

"Pustiva to stvar z mirom in povej, kako je na Prtovču. Kaj ti je Marjeta povedala?" Rotija je na vsak način hotela speljati pogovor na drug tir. Toda Jernej se ni vdal.

"Nisem prišel zato, da bi se o

drugih menila", je usekal. Kaj bi hodil v krogu kakor konj pri gepelnju? Enkrat se mora pogovoriti. Naj Rotija ne misli, da je že vsega konec.

"Takole je stvarjo", je unesel besedo. "Zvedel sem, da je Tinetova bajta spet zaprta in da je potepuh zginil s Prtovča. Nobene škode zanj. S teboj ne misli zares. Kako bi bilo, ko bi se midva zmenila. Nič zato, da boš imela otroka. Saj bo tvoj. Še vedel ne bo, da mu nisem jaz oče."

(Dalje prihodnjik)

Kupujte Victory bonde!

AUDITORIUM NOW

MAT'S DAILY (Ex. Mon.-Tues.) at 2:15
NIGHTS at 8:15—GATES OPEN 1-7 p.m.

CLEVELAND'S GREATEST MID-WINTER EVENT

19th ANNUAL

AL SIRAT GROTO CIRCUS

DEFINITELY THE BEST CIRCUS PERFORMANCE EVER PRESENTED IN CLEVELAND—

CLYDE BEATTY, breath-taking wild animal display — CRISTIANI FAMILY, renowned equestrians — LES KIMRIS DUO, aerial stunts — LALAGE, aerial star — SENSATIONAL KAYS, high-wire stars — GREAT DAVISON-FIVE ANTALEKS, high-wire stunts — Herd of elephants — PRINCESS MUSSETTA, acrobatic star — GREAT ORTON, high-pole star — Groups of educated horses, clowns, panthers, canines — MOTTE DE OCA, trampoline star, fifty world famous clowns and dozens of others.

TICKETS NOW SELLING at Public HALL and Richmond Bros. Store. BUY YOUR TICKETS EARLY for choice locations.

INCOME TAX

Za točno in zanesljivo postrežbo pri izpolnjevanju listin za dohodninski davek za leto 1947

pojdit k

John Rožance

15216 LUCKNOW AVE., blizu Memorial šole

Uradne ure:

od 10. zj. do 9. zv., ob nedeljah od 1. do 7. zv.

Kenmore 3662

1876

1947

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z veliko žalostjo v srcu naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je nemila smrt vzela iz naše srede našega dragega soproga in očeta

John-a Turk

ki je tako nagloma preminul in nas zapustil dne 27. decembra 1947 v starosti 71 let. Doma je bil iz Nove vasi pri Rakeku.

Pogreb se je vršil 30. decembra iz Zeletovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in na Kalvarijo pokopališče.

Tem potom se želimo prav prisrčno zahvaliti Rev. Baragi za opravljeno pogrebno sveto mašo in druge cerkvene obrede.

Prisrčna zahvala vsem prijateljem, ki so blagopokojnemu v zadnji pozdrav okrasili krsto s tako krasnimi venci. Enako lepa hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, da se bodo brale za mir in blag pokoj njegove duše.

Lepa hvala vsem, ki so ga prišli kropiti na mrtvaškem odru, kakor tudi vsem, ki so se udeležili svete maše in pogreba. Lepa hvala članom društva št. 5 SDZ za izkazano mu zadnjo čast, za sprejem na njegovi zadnji poti do groba. Še posebno hvala nosilcem krste. Hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile za poslugo pri pogrebu brezplačno.

Lepa hvala vsem, ki so nam bili v toliko pomoč in tolažbo v teh žalostnih dneh.

Lepa hvala Joe Zele pogrebniemu zavodu za vpludno postrežbo in tako lepo urejen pogreb.

Ti pa, dragi soprog in oče, spavaj mirno, snivaj sladko, vse do dne, ko se snidemo nad zvezdami.

Zaljujoči ostali:

MARY TURK, soproga
JOHN, LOUIS in JOSEPH, sinovi
JEAN GAINAR, hči
zet, sinahe, vnuki in vnukinje ter drugi sorodniki
Cleveland, Ohio, 11. februarja 1948.

1887

1948

Naznanilo in Zahvala

Z veliko tugo in žalostjo v srcu naznanjamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je umrl naš dober in blagi mož ter skrbni oče

Tilio Medveš

ki je previden z sv. zakramenti zaspal v Gospodu dne 11. januarja 1948. Dragi naš pokojnik je bil rojen dne 23. decembra 1887 v vasi Strmica, župnija Savonja v Beneški Sloveniji. Bil je veteran I. svetovne vojne ter se je boril za svojo budo Amerike. Pogreb dragega pokojnika se je vršil dne 14. januarja 1948 iz Joseph Zele in Sinovi pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida. Po sv. maši, katero je daroval č. g. Rev. Francis M. Baraga, smo ga položili k zemeljskemu počitku v naročje, materi zemlji na pokopališču Kalvarija.

V veliko dolžnost si štejemo, da se na prvem mestu zahvalimo č. g. Rev. Francis M. Baragi, ki je pokojnika prevzel z sv. zakramenti ter ga povsem pripravil za vstop v srečno večnost.

Dalje se zahvalimo Rev. Baragi za opravljeno sv. mašo zadušnico ter druge pogrebne molitve, katere je opravil za pokojnika ter ga potem spremljal vse do hladnega groba na pokopališču Kalvarija.

Dalje se zahvalimo prav iskreno vsem tako številnim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so poklonili toliko lepih vencev ter dragega pokojnika ozaljšali, ko je počival na mrtvaškem odru.

Prav tako se zahvalimo vsem onim, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo opravile za mir in pokoj duše pokojnika.

Dalje se zahvalimo vsem onim, ki so na dan pogreba dali na razpolago svoje avtomobile brezplačno.

Prav tako se zahvalimo društvu

In Ti, preljubljeni soprog in oče, počivaj v miru v zemlji ameriški, za katero si se boril; naj Ti bo lahka gruda te res svobodne domovine. Dobri Bog pa, ki Te je poklical iz doline solza v večnost, naj Ti da plačilo za vse Tvoja dela in trpljenje, ki si ga imel za svojo družino: Bog Ti daj sveti raj. Na svidenje v nebesih! Zdjaj pa:

Truplo mirno naj počiva, duša pa naj raj uživa, dokler skupaj vstanemo, se na desni združimo.

Tvoji žaljujoči:

MARCELA MEDVEŠ, soproga
RICHARD in FRANK, sinova
Tu v Clevelandu zapuščata brata JOHNA MEDVEŠ

Cleveland, Ohio, 11. februarja 1948.

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

